

Yayın Adı : Marketing Türkiye
Referans No : 36933641
Renk : Renkli
Newslihter : <http://gold.ajanspress.com.tr/linkpress/85d7ee92cba247f3a0bef79b0dc5d4df36933641555162dba4044aaca-b3012997f7f87fb>

Yayın Tarihi : 15.03.2014
Etki : Etkisiz
STxCM : 117,50
Küpür Sayfa : 58
Tiraj : 8500
Sayfa : 58

Derya Sazak

"Milli yayın yönetmeni: Başbakan Erdoğan"

Milliyet'teki genel yayın yönetmenliği döneminde yaşadıklarını "Batsın Böyle Gazetecilik" kitabıyla kaleme alan Gazeteci-Yazar Derya Sazak, ortaya attığı iddialarla kelimenin tam anlamıyla olay yarattı. Yeni kitabını konuşmak için bir araya geldiğimiz Sazak, hükümetin medya üzerindeki baskısını çarpıcı örneklerle anlatıyor. Başbakan Erdoğan'ın "Milli yayın yönetmenliğine" soyunduğunu iddia eden Sazak, medyadaki son durumu ise "Aziz Nesin erken ölmüş. Bunlar tam onun mizahına uygun gelişmeler" diyerek özetliyor. Milliyet gazetesinin 76 yaşındaki patronu Erdoğan Demirören'in baskılar karşısında ağladığını hatta kendisinin ismini açıklamadığı bir bakanla görüşüp "Bu baskılar yüzünden Demirören'e bir şey olursa bunu açıklarım" dediğini anlatıyor Sazak...

Röportaj: Ferruh Altun ferruh@marketingturkiye.com

Kitabınız "Demirören'i bitirecek kitap" diye lanse edildi. Gerçekten böyle bir amacınız var mıydı bu kitabı yazarken?

Bu bir dönem kitabı. Milliyet'te yayın yönetmenliği yaptığım ve Gezi süreciyle biten dokuz aylık bir dönemi anlatıyor kitap. Çünkü o dönem hem Türkiye'nin siyasi olarak en çalkantılı dönemi hem de ilklerin yaşandığı bir süreç. Bu ilklerden biri Çözüm Süreci'nin başlamış olmasıydı. İlk defa doğrudan Öcalan'la müzakereler başladı. Biz büyük bir gazetecilik başarısıyla BDP ile Öcalan arasındaki müzakereleri yazan ve yansıtan gazete olduk. Burada Namık Durukan arkadaşımızın önemli bir muhabirlik başarısı da söz konuydu. Görüşmeleri biz "İmralı Zabıtları" manşetiyle yayınlayınca ortalık birbirine girdi. Bu, yüzde 100 bir habercilik başarısıydı. Çok kritik bir süreçte belgeler elimize ulaştı ve uzun yıllardır Kürt sorununu takip eden, içinde olan bir isim olarak bu belgelerin barış sürecine katkısı olacağını düşünüyorduk. Örneğin PKK 1984 yılında Eruh ve Şemdinli baskınlarıyla

adını duyurduğunda kimse Öcalan'ı tanı-mıyordu. Terörün tırmanmaya başladığı 1986 yılında Mehmet Ali Birand, Şamda'ki Beka Vadisi'ne gitti ve Öcalan'la röportaj yaptı. Milliyet de o söyleşiyi manşet yaptı. Öcalan'ın top oynadığı bir fotoğraf da basıldı gazeteye. Öcalan'ı sempatik gösterdiği iddia edildi o fotoğrafın. Dönemin Başbakanı Turgut Özal da habere büyük tepki gösterdi. Hatta gazetenin baskısı ve dağıtımı engellenmeye çalışıldı. Yani Milliyet gazetesinin kimliğinde böyle bir gazetecilik geçmişi var. Öte yandan gazetelerin bu tür problemlerin silah dışında nasıl çözülebileceğine de kapı aralaması lazım.

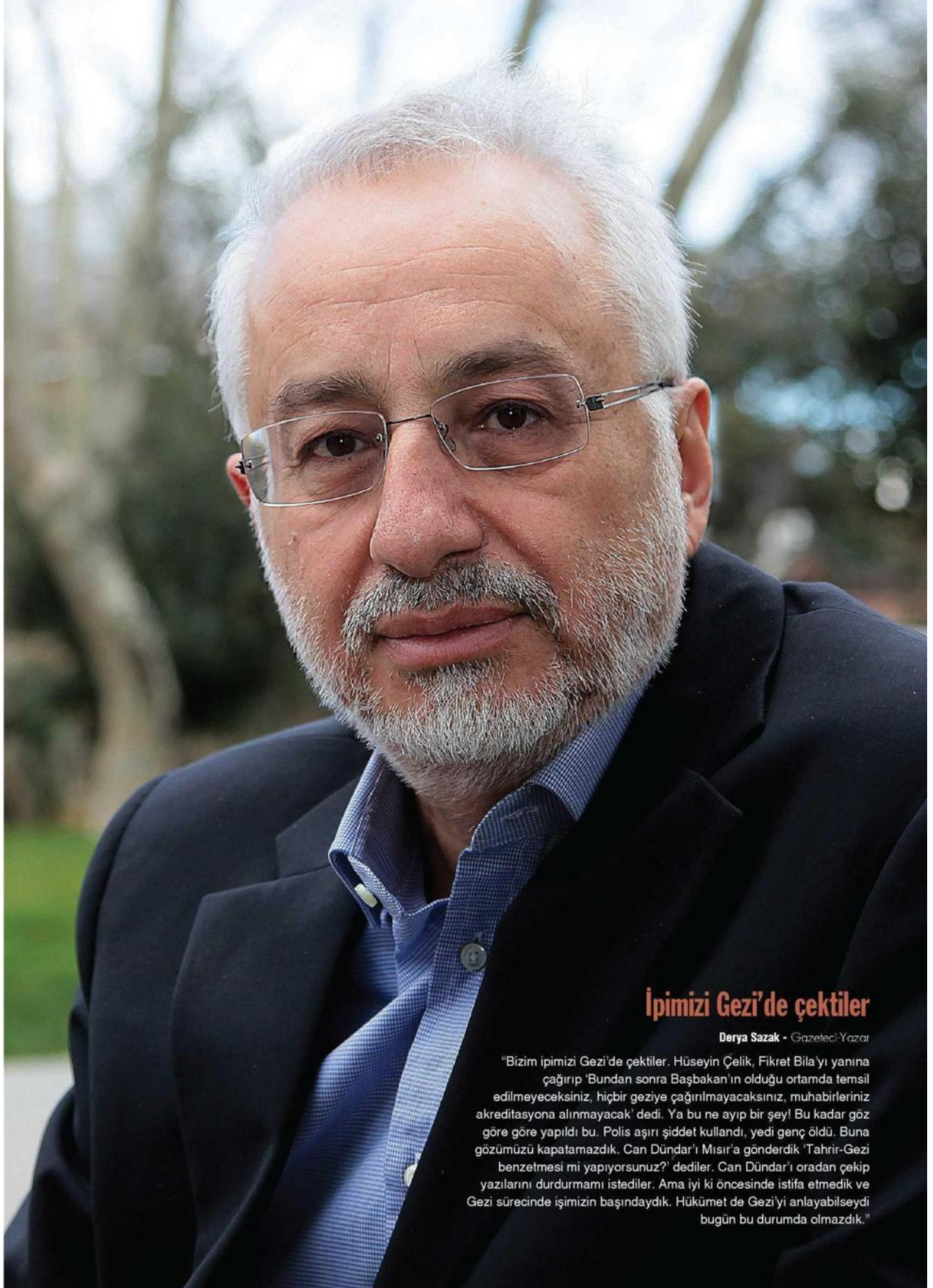
Bu bir gazetecilik başarısı diyorsunuz ama medya sektöründen birçok isim de sizi İmralı Zabıtları'yla ilgili eleştirdi...

Nerdeyse birkaç gazete dışında tüm medya bizi eleştirdi. Özellikle yandaş ve Cemaat medyası... Bu saldırının orkestra şefi de Yalçın Akdoğan'dır. Beni arayıp "Sen süreci sabote ediyorsun" diyen adamdır kendisi.

Sonra Başbakan Balıkesir'e giderken uçaktan Erdoğan Demirören'i aradı. Medyada "Bunlar sabotaj", "Derin yapılar devrede" "Oslo'dan da beter" gibi söylemlerle bize saldırdılar. Oysa önemli olan belgelerin doğru olup olmamasıydı. Yalan olduğunu kanıt-lasalardı mesleği bırakırdım. Bu tartışmalar zabıtların içeriğinin anlaşılmasını da engelledi. Çünkü o belgelere baktığımızda, bugün siyaseti şekillendiren "paralel devlet" konusundan söz eden ilk ismin Abdullah Öcalan olduğunu görüyoruz. Polisteki ve hukuktaki yapılanmanın Cemaat bağlantısını ifade ediyordu Öcalan.

Bugün baktığımızda İmralı Tutanakla-rı'nın sürece etkisi ne oldu size?

Zararı olmadı, tam tersine hızlanmasına katkı sağladı. Bir ay boyunca tüm medya ve meselenin tarafları çözüm sürecini konuştu. İnsanların kafasındaki pek çok soruyu yanıtladı. Siyasi açıdan baktığımızda insanlar devletin müthiş ödünler vermediğini, özerklik ve bölünmenin, Öcalan'a özgürlüğün

İpimizi Gezi'de çektiler

Derya Sazak - Gazeteci-Yazar

"Bizim ipimizi Gezi'de çektiler. Hüseyin Çelik, Fikret Bila'yı yanına çağırıp 'Bundan sonra Başbakan'ın olduğu ortamda temsil edilmeyeceksiniz, hiçbir geziye çağırılmayacaksınız, muhabirleriniz akreditasyona alınmayacak' dedi. Ya bu ne ayıp bir şey! Bu kadar göz göre göre yapıldı bu. Polis aşırı şiddet kullandı, yedi genç öldü. Buna gözümüzü kapatamazdık. Can Dündar'ı Mısır'a gönderdik 'Tahrir-Gezi benzetmesi mi yapıyorsunuz?' dediler. Can Dündar'ı oradan çekip yazılarını durdurmamı istediler. Ama iyi ki öncesinde istifa etmedik ve Gezi sürecinde işimizin başındaydık. Hükümet de Gezi'yi anlayabilseydi bugün bu durumda olmazdık."

MEDYA SÖYLEŞİSİ

konusulmadığını gördü. İnsanları rahatlatı ve sonrasında zaten "Akil İnsanlar" heyeti oluşturuldu.

Demirören Ailesi'nin Kürt sorunu bakımında bir hassasiyeti olduğu, Milliyet'ten ayrılmanızda bunun da etkili olduğu konuşuluyor...

Demode bir milliyetçilik anlayışları yok. Buradaki kriz Başbakan'ın danışmanlarının aşırı yüklenmesinden kaynaklandı. Erdoğan Demirören'e de çok ağır baskılar yaptılar. Hatta kitapta yazmadığım bir bölüm var: O süreçte bir bakani arayıp dedim ki: "Demirören yeni bir gazete sahibi, yaşı da 76... Siz beni aramıyorsunuz, çocuklarını aramıyorsunuz. Direk onu arıyorsunuz. Bu ölümcül bir baskı ve bunu kaldıramayabilir. Böyle bir şey olursa çıkıp açıklarım" dedim. Çünkü ben Erdoğan Demirören'i gözlemliyordum ve çok ağır etkilendiğini biliyordum. Erdoğan Demirören bana "Ben hayatımda ilk defa ağladım gece" dedi. Başbakanı arıyor "İsterseniz gazeteyi satmaya hazırım" diyor. Bir panik yaşıyorlardı. Bense hem çocuklarının hem de kendisinin soğukkanlı olması için uğraştım. "Burada sizin suçlanacak bir durumunuz yok, ileride size teşekkür edecekler" dedim. Tarih de bunu böyle yazacak.

Hasan Cemal'in gazeteden ayrılması sizin kararınız mıydı?

Hasan Cemal konusunda çok baskı geldi bize. Erdoğan Demirören de Hasan Cemal'e yazdırmamamı söyledi. Can Dündar'ı izne çıkarmamı istedi. Ama ben Yıldırım Demirören ve Tayfun Demirören'e "Bunda ısrar ederseniz istifa ederim, gidin bunu babanıza da söyleyin" dedim. Sonradan Başbakan'ın Fikret Bila'yı çağırıp "Siz ne yapmak istiyorsunuz, kaynağınız ne?" diye sorduğunu öğrendim. Bu işi yapabilecek iki taraf var. Biri Ergenekon yapılanması diğeri Cemaat. Ama ben iki taraftan da değilim.

Neden istifa etmediniz o süreçte?

Hasan Cemal'in gönderildiği süreçte istifa edebilirdim ama Hasan Cemal'in kendisi istifa etmeyelim, dedi. Başbakan, "Batsın sizin gazeteciliğiniz" dedikten sonraki gün Hasan Cemal yazı yazmadı ortalık biraz durulsun diye. 15 yıl Hasan Cemal'le çok yakın çalıştık. Onu kırmak ve gözden çıkarmak söz konusu bile değildi. Tersine ilk 10 gün, krizi, her gün onun evine giderek, onunla yönettik. Ama Hasan Cemal bu süreç sonrasında ilk yazısında medya sermaye yapısını sorgulayan bir yazı yazdı. Başımıza gelenleri

Demirören ailesinin zayıflığına bağlıyordu. Bu benim canımı sıkı. Çünkü olayları yeniden alevlendirecekti. İlk 10 gün patron da bir şekilde arkamızda durdu. O sebeple ben Demirören ailesine sormadan ilgili bölümü çıkarmasını istedim. Cemal de diretince ip-ler kopma noktasına geldi ve o kararı verdim. Ancak tarih bu süreci yazacaksa, İmrallı Tutanakları haberini yapan Namık Durak'ı nasıl koruduğumu da yazacaktır. Türkiye'de bugün "gazetecilik yapılmıyor" deniliyorsa bunun sebebi gazete yöneticilerinin muhabirlerinin arkasında durmamasından kaynaklanıyor. 28 Şubat'ta önüme 11 kişilik bir liste konu işten çıkarmam için. Ama yapmadım. Aydın Doğan da beni destekledi.

28 Şubat'ta da siz Milliyet'in genel yayın yönetmeliğini yaptınız. Son süreçle 28 Şubat'ı karşılaştırdığınızda medya özgü-

lüğü açısından nasıl bir tablo çıkıyor ortaya?

İlki dönemin de farklı zorlukları vardı. 28 Şubat'ta baskıyı asker yapıyordu. Ama bugünkü sivil bir süreç. 28 Şubat'ta mağdur olduğun söyleyenler bugün daha betlerini yapıyor. Hasan Cemal, Mithat Sancar, Can Dündar, Fuat Keyman ve beni bir şekilde gönderdiler Milliyet'ten...

Kitabınızda Nagehan Alçı'nın size gönderdiği bir mesajı da yayınladınız. Alçı konuyla ilgili: "Sanki Derya Sazak medyadan tamamen tasfiye olmasının, iktidara kraldan çok kralcılık yapmasına rağmen dikkate alınmamasının bincını benden çıkarmış" dedi. Kendisine çok yüklendiğinizi düşünüyor musunuz?

Hayır. O SMS özel bir içeriğe sahip değil-

di. Yazısıyla ilgili bir kulis bilgisi vardı o SMS'te. O sebeple yayınladım. Yayınladığım yazısında da Bilal Erdoğan'ın siyasete hazırlandığını yazıyordu. Ben de bunun Erdoğan'ı rahatsız edeceğini ancak haberi bir kaynağa dayandırırca verebileceğimizi hatta manşete çıkarabileceğimizi söyledim. Ama o beni inandırabilmek için "aile bunu istiyor" dedi. Beni bu yolla etkilemeye çalıştı. Zaten üstümüzde çok baskı varken bir de hiçbir kaynağa dayandırmadan "Başbakan oğlunu siyasete hazırlıyor" deseydik olmazdı. Başbakan "Beni bırakın oğluma uğraşıyorlar şimdi" diyecekti.

Nagehan Alçı sizin sansürcü bir genel yayın yönetmeni olduğunuzu iddia ediyor?

Kanıtlarını gösterebilir o zaman. Nagehan Alçı iştirilmiş bir köşe yazarıydı. Benim aklımdaki yazar yelpazesinde Nagehan'a yer yoktu. Ama "Beyefendiye söz verdik" diyerek baskı yaptılar. 17 Aralık'tan önce Cemaat kaynaklı haberler yaparken şimdi tam tersi yazılar yazıyor. Nazlı Ilıcak'la girdikleri diyalogları görüyorsunuz. Ama evet, Nagehan'a haksızlık yaptığım bir nokta var! 17 Aralık sonrası öğrendik ki Bilal Erdoğan, siyasete girmeyecekse bile, TÜRGEV üzerinden Türkiye'nin en zengin ailesinin çocuğu olmaya hazırlanıyormuş. Ben o zaman bunu öngöremedim! Keşke Nagehan bunu daha açık söyleseydi. Bilal Erdoğan'ın bu kadar güçlü olduğunu bilmiyorduk.

Siz Başbakan'ın onayıyla mı genel yayın yönetmeni oldunuz?

Hayır. Erdoğan Demirören gazeteyi ilk aldığında Başbakanı arayıp "Kimi genel yayın yönetmeni yapalım" demiş. O da Akif Beki'nin ismini vermiş. Ama o olmayınca görev bana verildi. Benim genel yayın yönetmeni olmamdan Başbakan'ın haberi bile yok.

"Alo Fatih" tapeleri sonrasında Fatih Altaylı'nın açıklamalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Fatih Altaylı bunalmış bir yayın yönetmeni profili çiziyor. Bizden farklı olarak başına bir Hükümet komiseri atanmış. Sanırım Show TV bu pazarlıklarla el değiştirdi. İlerde Erdoğan dönemi hatırlandığında: "Zenginliği ve büyümeyi biz sağladık, o halde bunların getirisini de biz dağıtmalıyız" düşüncesi akla gelecek. Havuz siteleri kuruyor. Ama bunlar da yetmiyor ve "milli yayın yönetmenliğine" soyunup "Habere KJ yazılacaksa onu da ben yazayım" a kadar uzanıyor iş. Aziz Nesin erken ölmüş. Bunlar tam onun mizahına uygun gelişmeler...